

ΝΟΥΜΑΚ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Ε'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 14 του Γεννάριου 1907 | ΓΡΑΦΕΙΑ: Δρόμος Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 230

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ΨΥΧΑΡΗΣ. 'Η άρρωστη δούλα (συνέχεια).
- ΕΥΡΥΔΙΚΗ Ι. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ. Παραμύθια Μολίβου (της Μιτυλήνης).
- ΑΝΤΡΕΑΣ ΔΕΒΑΡΗΣ. 'Εντύπωση απ' την Αμερική.
- Γ. ΠΕΤΡΕΛΛΑΣ. 'Η Νεραϊδοπούλα.
- ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Μητρος Γληνός, Λέντρος Πιλαμής, 'Ηλίας Βουτιεριδής, Παιριώτης.
- ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ—Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ—Ο, ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ—ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ

(J. M. de Heredia)

Τό Χάος ήταν στήν αρχή των κόσμων όλων σκέπη,
 όπου κυλούσαν άμειτροι ο τόπος και ο καιρός.
 *Υστερα ή Γαία σπλαχνική στους θείους γιούς της μπρός
 πλατιά άνοιξε τους κόρφους της και τον άγωνα βλέπει.

Μά πέφτουν τα βαθιά νερά της Στύγας τους σκεπάζουν
 και κλιά ποτές, άφ' ού 'ναρε τα πάντα ο κεραυνός,
 Όθνε την άνοιξη άστραφεν ο ήλιος ο λαμπρός,
 τό καλοκαίρι να ξανθά τα στάχυα δει ούρμάσαν.

Και ανθρωποι κι' άγέλαστοι και δίχως κλιά χαρά,
 στον χιονισμένον Όλυμπον οι Άθάνατοι προσμένουν.
 Μά ξάφνου βρέχει ο Ούρανός τή θεϊκή δροσιά (*).

'Η θάλασσα τή δέχτηκε σαν ώριο σταλαχτινή
 κι' όλάσπη, απ' τους ροδίνους άφρούς, όπου τή ραίνουν
 μέσα στο αίμα τ' Ούρανου άνθίζει ή Αφροδίτη

ΜΗΤΡΟΣ ΓΛΗΝΟΣ

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΜΟΛΙΒΟΥ

Μιά φορά είτανε μιά βασίλισσα κ' είχε ένα μοναχογιό. Αυτός ο γιός άρρώστηκε πολύ βαριά, κι όποιος γιατρός πήγαινε δέν μπορούσε να τονε γιατρέψη. Τ' άκουσε κ' ένας Δερβίσης και λέει: "Άς μου δώσουνε χίλια φλουριά να τονε γιατρέψω εγώ. Τό μαθαίνει ή βασίλισσα, στέρνει και τονε φωνάζει, του δίνει τα χίλια φλουριά, και τον παρακαλεί να γειάνη τό παιδί της. Τί κάνει αυτός τότες; Πάει και του μουρμουρίζει καμπόσα γραμματα άποπάνω του, του κάνει τήν ακέτιλα πούζερε, ύστερα του κρεμάζει ένα άσημένιο φειδάκι στό λαιμό του, και παραγγέλνει να μη βγῆ αυτό τό φειδάκι ποτές άποπάνω του, γιατί αλλιώς θα πεθάνη. Μεγάλωσε τό παιδί, έγινε παληκάρι, έμαθε πώς καταμεσις στη θάλασσα είταν ένας πύργος γυαλένιος και πώς μέσα

κάθεται ή πιό όμορφη του κόσμου και τή φυλάγουνε σαράντα δράκοι. Άποφάσισε αυτός να πάη να τή βρῆ, και να τήν πάρη γυναίκα. Πῆρε λοιπόν τα μάτια του και πήγαινε. "Άξαφν τέλειωσε ή στεριά κ' έπρεπε να περάση θάλασσα. 'Ο Δερβίσης που του είχε χαρίσει τό φειδάκι του είχε πῆ κιάλας πώς ότα θέλη να περνάη θάλασσες ή ποταμούς να τό ρίγνη μέσα, και μεμιάς θα γίνεται δρόμος να πηγαίνη όπου θέλει.

Ρίχνει λοιπόν εκείνο τό φειδάκι στη θάλασσα και μεμιάς άνοιξε ένας δρόμος κι άρχισε αυτός και περπατούσε. Πῆγε, πῆγε, πῆγε έφταξε στον πύργο. 'Ο πύργος, καθώς είπαμε, γυαλένιος. Στάθηκε αυτός απέξω και είδε μέσα τήν κοπέλλα. Άπό τήν όμορφιά της αυτός σάστισε. Βλέπει να δῆ πόρτα, τίποτε. "Ένα παραθύρι είχε, κι αυτό πολύ άψηλά. Συλλογιέται από που να μπῆ, δὲ βρίσκει τόπο. Τί κάνει τότες; Άρχινάει τό τραγοῦδι. Είχε και μιά λαλιά που μάγευε τον κόσμο. Άκούγει αυτή από μέσα, βγαίνει στο παραθύρι, τί να δῆ! Κι αυτός όμορφος σαν εκείνη τί θέλεις εσύ, και πώς ήρθες εδώ; τονε ρωτά. Κάνε τρόπο, λέει αυτός, και πάρε με μέσα και θα σου πῶ ένα κρυφό λόγο που δέν κανει να τον ξέρη άλλος κανένας. Γι' αυτό δά θαλασσομάχησα κ' ήρθα ίσια μ' εδώ. Αυτή, περιεργη να μάθη τό μυστικό. Έλα, του λέει, να σου ρίξω τα μαλλιά μου να τα κάνης σκάλα ν' άνεβῆς. Ρίχνει αυτή τα μαλλιά της, τα πλέγνει σκάλα αυτός, σκαλώνει, μπαίνει μέσα, άρχινά πια και τῆς λέει πώς τήν αγαπούσε και πρι να τή γνωρίση κ' ένα σωρό τέτοια. Αυτή πια σαν τῆκουσε τό καμάρωσε και σιγά σιγά τον εβανε μέσα στην καρδιά της.

Τον είχε λοιπόν και καθόντανε μαζί, και περνούσανε μιά χαρά. Μιά μέρα, εκεί που καθόνταν, άκουν κ' έρχονται οι δράκοι απ' έξω και φωνάζουν: Κόρη ξανθομαλλούσα, ρίξε τα μαλλιά σου ν' άνεβούμε. Αυτή άμα άκουσε τις λαλιές τους ξίπασε, και μεμιάς σηκώνεται και κρύβει τον αγαπητικό της άνάμεσα στα τυλιγμένα στρώματα. Τονε σκεπάζει και μ' ένα σεντόνι, κ' έγινε μιά στίβα πολύ όμορφη. "Υστερα βγαίνει και ρίχνει τις πλεξούδες της από τό παραθύρι. Σκαλώνει ο ένας να δῆ τί κάνει μέσα μόνη της και πώς περνά τόσον καιρό. Καθώς πάτησε αυτός μέσα, λέει: "Άδερφή, ανθρωπήσιο κρέας μωρίζεις. "Όχι, αδερφάκι μου, του άπολογιέται αυτή, εγώ πάντα μονάχη κάθουμαι, μόνο εσύ θάφαγες σήμερα τίποτε και κάθεται ή μυρουδιά επάνω σου. Ναι, λέει αυτός, αδερφούλα, καλκ και τόνουισες. Σήμερα ξεφαντώσαμε μιά φαμελιά, κι απ' αυτό θα είναι. Βγαίνει αυτός, φεύγει, μένει (πάλε εκείνη με τό βασιλόπουλο.

"Άς τους αφήσουμε τώρα να καθόνταν αυτοί μέσα στο γυαλένιο τον πύργο, κι άς παμε σε μίαν

άλλη χώρα που είταν ένα άλλο βασιλόπαιδο κ' έμαθε πώς ή όμορφότερη του κόσμου βρίσκεται μέσα στον πύργο του πελάγου, και γυρεύει τον τρόπο να πάη κι αυτός να τή βρῆ. Ρωτάει λοιπόν τον έναν, ρωτάει τον άλλον, κανείς δέν τονε βοηθούσε.

Κατάντησε πια να πέση στο στρώμα από τό μεράκι του. Φωνάζουνε γικτρούς, του δίνουνε γικτρικά, τίποτε. Τ' άκουσε και μιά γριά που είταν εκεί μάγισσα, και λέει, άς πάω κ' εγώ 'μπάς και βγάλω τίποτε και ζήσω. Σηκώνεται και πηγαίνει στο παλάτι, και ζητάει άδεια να μπῆ μέσα να δῆ τό βασιλόπαιδο. Τῆς δίνουν άδεια, μπαίνει, καθίζει κοντά του, τονε ρωτάει αυτή. Τί να σου πῶ, θειά, λέει αυτός, τό ντέρτι μου δέν μπορεί κανείς να τό γιατρέψη. Τί να σου μιλῶ άδιαφόρετα; Πίς μου το, γιόκα μου, κ' εμείνκ, ίσως ξέρω και σου κάνω τίποτε. "Α, λέει αυτός, μέσα στη θάλασσα, στο πέλαγος, έμαθα πώς είναι ένας πύργος, και κάθεται μέσα ή όμορφότερη του κόσμου, κι από τότε που τόμαθα ήσυχία δέν έχω. Θέλω να πάω και να τή δω. Τί μου δίνεις, να σου τή φέρω εδώ; λέει αυτή. Γιατί να πας εσύ εκεί είναι πολύ δύσκολο. Πέταξε αυτός από τή χερά του σαν τῆκουσε, και μεμιάς άνασηκώθηκε και κάθησε, που είχε τόσες μέρες να σηκωθῆ να μιλήση και να φάη. Μη ρωτάς, θειά, τί σου δίνω. Νά, αυτό τό σκουλί δικό σου άς είσαι, μόνο να με τή φέρης. Παίρνει αυτή τό σκουλί, άνοίγει, τί να δῆ! Γεμάτο φλουριά. Σηκώνεται, χειρετῶ τό παληκάρι, φεύγει. Κατεβάζει στο γιαλό, παίρνει μαζί της τα χρειαζόμενα, άρχινάει και κανει ένα σωρό μάγια. Εκεί που κανε τα μάγια να και πηδάει έξω ένα δελφίνο, και πηγαίνει κοντά στη γριά. Αυτή δὲ χάνει καιρό, τό καθαληκίβει και μεμιάς πηδούν κ' οι δυό μέσα στη θάλασσα και γίνονται άφαντοι. Πηγαίνουν, πηγαίνουνε, φτάνουνε στον πύργο. Στέκεται τό δελφίνο, ξεκαθαληκίβει ή γριά, κι άρχίζει πια: "Ω κόρη καλή που είσαι μέσα στον πύργο. Άνοιξε και μ' έρριξαν οι όχτροί μου μέσα στο γιαλό, και κολυμπώντας ήρθκ, και ζῆγῆκα στον πύργο σου. Άνοιξε, να χαρῆς τήν όμορφιά σου, πούναι ξακουστή.

Τέτοιες κι άλλες πολυζεριές έλεγε ή γριά απέξω, όπου κταφερε τήν κοπέλλα να βγῆ στο παραθύρι και να τήν άνεβάση άπάνω. Καθίζει πια εκεί ή γριά, κόβει και ραβδι άτέλειωτες ψευτιές. Βραδυάζει ή πρώτη ή μέρα, βραδυάζει κ' ή δεύτερη. Στην τρίτη, λέει ή γριά. "Εγώ πια, παιδιά μου, θα φύγω αύριο. "Αχ, και πώς θα σας αφήσω! πώς θα ξεχάσω τήν κλοτύνη σας, που με πήρατε από τα κύματα, και με στεγνωσσετε, και με ζεστάνετε. Καθίζουνε στο τραπέζι εκείνο τό βράδυ, βγάζει ή γριά μέσ' από τον κόρφο της κρυφά ένα μπουκαλάκι κρασί, χύνει μέσα μιά σκόνη, έπειτα

(*) 'Ο ποιητής ακολουθεί τή μυθική παράδοση του 'Ησιόδου Θεογον. 160 - 205.